

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Bérmentlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Nyílttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:
Stark Nándor és Dező Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A vasutépítési költség finanszírozásáról.

III.

A legtermészetesebb megoldása volna tehát a szentes-vásárhelyi vasut építésének az, ha ezt a „tenyő-szentes-vásárhelyi vasutársaság” csinálná meg és ez finanszírozná az előző számunkban elmondott feltételek mellett a vasut építés költségeit.

Ezen három érdekeltiségnek egy társulattá való alakulása azonban előre láthatólag hosszas tárgyalást vesz igénybe, sőt még az is megeshetik, hogy a társulás az építkezés keresztülvitele előtt nem is sikerül; miről különben az egyezkedés megkísérlése után azonnal meggyőződést szerezhet Csongrádvármegye végrehajtó bizottsága; annál fogva egyedül a társulásra básirozni ezen vasut építését nem szabad, s tisztában kell lennünk az iránt is, hogy ha a társulat megalakítása nem sikerül, vagy az annyi időt vesz igénybe, mennyire az építést elodáztatni nem szabad: miként lehet és kell az építést esetleg Csongrádvármegyének magának keresztülvinni?

Legyünk tisztában ezzel is; mert az a legvalószínűbb, hogy a tenyő-kunszentmárton-szentesi és a csongrádmegyei többi érdekeltiségnek egy vasutársulattá való alakulása akkorra marad, mikor a szentes-vásárhelyi vasut kiépült, s így minden érdekelt egyenlő érték és állapottal rendelkezvén, az egyesülésnek mi sem fogja útját állani.

Ez esetben Csongrádvármegyére vár a feladat, hogy a vasutat kiépítse és az építéssel járó tőke előállításáról gondoskodjék. — S ha gyors és erélyes kéz vezeti az ügyet, ez esetben is kiépíthető a vasut egy év leforgása alatt.

Az előmunkálati engedély most már meg van, s miután az előmunkálát úgy is költségbe kerül, a leghelyesebben jár el a megye, ha Török Zoltántól, mint gróf Bethlen utódától, megveszi a kész és már miniszterileg is elfogadott előmunkálati tervezetet. — Ha ez tulajdonunkká lett, — ami nagyon rövid idő alatt megtörténhetik, — akkor azonnal kérhetjük a közigazgatási bejárást, s ennek megtörténte után a részletes terv kidolgoztatván, megszerzi a vármegye az építési engedélyt. Mindez megtörténhetik még oly időben, hogy kora tavasszal az építés megkezdhető lesz; de csak az esetre, ha nem ragaszkodunk feltétlenül a társulás útján való építkezéshez. Különben is az engedély kinyeréséig elég idő lesz a társulás iránti tárgyalások megindítására, s ha ez létre jött az engedély kinyerése előtt, akkor az építést eszközölheti a társulat; de

ha nem jött létre, eszközölnie kell a vármegyének.

Szóval, kell, hogy két kézzel munkálkodjunk a tervbe vett vasut építésének keresztülvitele érdekében és semmi szín alatt nem szabad azt feltétlenül ahhoz kötni, hogy birunk-e egyesülni, vagy nem? — Mert hiszen a vármegyére magára még abban sincs nagy veszély, vagy hátrány, ha éppen nem sikerül is az egyesülés, mivel az egyesülés maga a vasut jövedelmezőségére semmi különös befolyással nincs; annyiban — mint azt lapunk múlt számában kimutattuk, — a forgalom az egész vonalon egyenlő lévén, a jövedelemnek is arányosnak kell lenni. Abban, hogy ezen a 86 kilométer vonalon ne legyen három gazda, s így ne kelljen az üzemben tartó államnak három felé számolni, legnagyobb érdeke van a szállító közönségnek; mert ez esetben nem lesz háromszoros kezelési illeték, tehát e címen nem fog drágíttatni a szállítás, s miután a kezelési költség teljesen az állampénztár javára számoltatik el és ebből semmit nem kap a vasuttulajdonos, annál fogva a szállítás olcsóbbasága érdekében az egész érdekeltiségre egyformán hasznos, hogy a három vasut egy társulat tulajdona legyen. — S erre törekedni közös érdekek a vasuttulajdonosoknak; de nem szabad Csongrádvármegyének ettől feltételezni az építést.

Ez az különösen, a mire mi a főszólyt fektetjük; mert ami a költségek előállítását illeti, az nem jár semmi nehézséggel a megyére nézve; mert a vasut leköltésével bármely bank szívesen adja kölcsönül azt az összeget, melyre az érdekelték hozzájárulásánul szüksége lesz Csongrádvármegyének.

Nincs tehát semmi akadály, csak akarat és kitartás kell, s meg lesz a vasut! ☉

Szentes, 1889. október 14.

A „Szentesi Lap” f. hó 13-án megjelent száma egy nyilatkozatot közöl, majdnem száz aláírással ellátva és mégis névtelenül, mely dr. Elzász Bernát rabbijelölt urnak magyar nyelvbeli jártasságát volna hivatva bebizonyítani; de csak annyit ér el, hogy neveltséget és bosszúságot kelt az olvasóban.

Avagy nem neveltség-e már maga az eszme is, hogy tudományos készültséget, tehát egy tudományos kérdést, uton-utfélen összeszedett és elfogott szavazatokkal igyekeznek eldönteni?

De a bosszúság érzetét sem fojthatja vissza — az olvasó, látván, hogy a hitközség egy része ismétlen oly jelölt mellett makacsodik, a kit, mint a nyáron megbuktatott rabbit, fogyatékos magyarsága tesz lehetetlenné a szentesi zsidó egyház lelkesítésében.

E neveltséges és bosszantó nyilatkozattal tehát nem szívesen foglalkozom, de kényszerítve vagyok rá; mert az az ismeretlen hír beküldője, a ki dr. Elzász magyarságát kifogásolta, de a ki különben sem igen

burkolódzott az ismeretlenség köpenyébe, az nem más, mint alólirott. — S ha már ezt önként megvallottam, engedje meg a t. olvasó közönség, hogy magamról részletesebb vallomást is tehessek; különösen kényszerítve vagyok erre a nyilatkozat azon vádjá által, mely szerint a részemről beküldött hír nem tekintendő másnak, mint — a nyilatkozat ékes stílusát szószerint idézve — csupán egy, a hitközség tagjainak legnagyobb része által perhorreskált jelölt érdekében való kétségbeesett választási manővernek.

Ezzel szemben — bár fölöslegesnek tartom — kijelentem, hogy engem a papválasztás kérdésében kezdettől fogva elvi szempont vezérelt, és pedig az a szempont, hogy a szentesi zsidó egyháznak jövőendő lelkésze egyesítse magában a jó zsidót és a jó magyart.

Ez elvi szempontot alkalmaztam a nyáron lefolyt papválasztási küzdelemben is, és a ki ennek megfelelt, az ellen a jelölt ellen soha egy kifogásoló szót sem szólottam; de azért pártállást is foglaltam azon pályázó mellett, a kiben az említett két jellemvonást, a jó zsidót és a jó magyart, a legharmonikusabban láttam egybeolvadva és megtestesülve. Ezt nyíltan kimondtam mindig, most is nyilvánítom, hogy e pályázó dr. Schreiner Márton csurgói rabbi.

Sőt e pártállásom nem akadályozott abban, hogy ugyancsak elvi szempontból ne bíráljam meg dr. Elzász Bernát urat, a ki ugyan csak ünnepi szónok volt, de a kit számos hitközségi tag mindjárt komoly pályázónak tekintett. — Elfogulatlanságomat legfényesebben fogja bizonyítani vele szemben tanúsított eljárásom.

Dr. Elzász urat ismertem még szeminarista korából; szorgalmas, tehetséges ifjúnak tudtam; de beszédén még erősen érzett, hogy az „anya” szót nem magyar nyelven ejtette ki legelőször. — Annál nagyobb és öröndetesebb volt meglepetésem, midőn a zsidó újév ünnepén, magyarság szempontjából, majdnem kifogástalan szónoklatot hallottam ajkáról. — Ez öröndetes meglepetés hatása alatt irtam róla azon meleg hang, kedvező tudósítást, a mely a „Szentesi Lap” szept. 29-iki számában megjelene, először állította oda dr. Elzász urat a nagyközönség elé, úgy, mint a rabbiságra is komolyan számbaveendő pályázót. De néhány nap múlva alkalmam volt dr. Elzász urral hosszasan társalogni, valóságos eszmecserét folytatni, és ime, ismét nagy meglepetés ért, de most már nem öröndetes, hanem lehangoló, az t. i. hogy dr. Elzász ur rendkívül töredeztve és fölötte hibásan beszéli a magyar nyelvet és hogy ilyen beszéddel nincs iskola, a melyben sikeresen végezhetné a hitoktatást. — Szomoruan tapasztaltam, hogy az első hallás után itélve, tévedtem.

Volt bennem annyi erkölcsi bátorság és kötelességérzet, hogy tévedésemert nyíltan, ugyancsak a „Szentesi Lap” hasábjain be is vallottam, nehogy bárkit is az én első és hibás tudósításom továbbra is tévedésben tartson.

Sőt most kötelességemnek tartom azt is kijelenteni, hogy dr. Elzász ur az általam mértékül használt elvi szempontnak egyáltalán nem felel meg, mert nemcsak gyöngye magyar, hanem tulzó zsidó is. — Senki sem lehet mélyebb tisztelője az erősvallásos meggyőződésnek, mint magam; de azért a szent írás szavait sohasem felejttem: „Jaj a megbotránkoztatónak!” — Dr. Elzász ur pedig majdnem olyan felháborító tapintatlan-

ságot követett el, mint a mi utolsó rabbi-helyettesünk, a ki a legelőkelőbb és legtisztelendőbb szentesi zsidónőnek házában megjelenván, a házasságnak feléje nyújtott kezét visszautasította, mert az ő fanatikus felfogása szerint, zsidó férfinak nővel kezét fogni nem szabad. Dr. Elzász ur is elkövette minden zsidó házon, még a legintelligensebb házon is, azt a szégyent, hogy tisztelgő látogatása alatt kalapját seholy le nem vette, még nők jelenlétében sem, mert az ő orthodox meggyőződése tiltja hajdon fővel lenni.

Ez annál kínosabb feltűnést keltett, mert dr. Elzász ur úgy jött Szentesre, mint a budapesti orsz. rabbiszeminárium növendéke és küldötte, sőt a dr. Elzász ur javára kiállított nyilatkozat egyrészt az orsz. rabbiszeminárium jóhírneve érdekében is készült. Ez intézet jóhírneve nekem is szívesen fekszik és annak érdekében kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a rabbiszeminárium nem tanítja azt az orthodox szellemet, melynek dr. Elzász ur említett tényével hódol, sőt ellenkezőleg, nincs egyetlen tanára sem, a ki föltett kalappal tanítana, kivéve, mikor szorosan vett héber tárgyat ad elő, társaságban pedig a kalapot föntartani éppen oly nevetségesnek, sőt botrányt keltőnek itélné, mint bármely világi uri ember. Sőt mi több, dr. Elzász ur sem ragaszkodik mindig oly mereven az orthodoxiához, mert az egyetemen és a szemináriumon évek hosszú során mindig födten fővel hallgatta az előadásokat. Hogy itt Szentesen mért szállotta meg oly makacsul az orthodox szellem, azt magamnak megmagyarázni nem tudom. Mert arra a föltevésre még gondolni sem akarok, hogy magaviselete azon néhány — fájdalom még mindig befolyásos — előjárásági tag kedvéért fordult olyan határozott orthodox irányba, a kiknek ideálul a már többször említett fanatikus rabbi-helyettes szolgált. Ezt annyival kevésbé hihetem, mert csak nemrég jelent meg dr. Elzász urnak egy cikke (Magyar-Zsidó Szemle 1889. ápr. füzet), melyben a szabadelvű, bibliai kritika alapján tagadja, hogy az Énekek énekét Salamon király szerezte volna, és a melyben, igen helyesen, úgy nyilatkozik, hogy: „a pap vezesse a közönséget a saját hite és meggyőződése szerint és ne cselekedjék mindenben a hívei eszerint, mert különben legalább is alszenteskedőnek tűnik fel.”

Ismétlem, én a világért sem akarom hinni, hogy dr. Elzász ur alszenteskedő volna; de másik két állításomat, hogy t. i. dr. Elzász ur tulzó zsidó és gyöngye magyar, a megjelent nyilatkozat ellenére is, egész teljességében fentartom, sőt e nyilatkozat szövegével, aláíróival és megjelenése módjával, csak megerősíti mindkét vádamat.

A nyilatkozat szövege ugyanis azt a benyomást teszi, mint egy igaztalan ügyben kénytelenül készült pörirat. Fogalmazója vakmerően használja az ügyvédi fogásokat, hogy a vádból kevesebb jusson védettjének, dr. Elzász urnak; a rabbi-szemináriumot is megtámadottnak tünteti föl; hogy kliensét jobban kiemelje, nem áll egy tisztelendő rabbit, a kit a zsidó egyház és a tudomány minden kitűnősége a legméltóbban ajánlott és a kiről minden vetélytársaságos tisztelettel emlékezett meg, perhorreskálnak nyilvánítani; végül elég elfogult egy rövid hírt választási manővernek gyanúsítani, holott maga a nyilatkozat megszerkesztése és aláírása beillik valóságos korteskedésnek.

Az aláírókról nem akarok szólni, sem arról, hogy jó részüket hogyan szedték és fogták össze, vagy hogy a nyilatkozat értelmi szerzői miként igyekeznek dr. Elzász urnak készütségét tisztességes korcsárosokkal és becsületes alkuszokkal, érdemes házaló zsidókkal és jámbor özvegy asszonyokkal bizonyítani, magyarságát pedig olyanokkal, a kik nevéket németül írják alá és a kik csak német betűt ismernek, vagy egyáltalában írástudatlanok; — minderről nem akarok szólni, mert: *nomina sunt odiosa*.

A nyilatkozatot végül legjobban elítéli megjelenésének módja; a nyolcvannégy aláíró közül egy sem merte nevét kinyomatni, még dr. *Ecseri* Lajos és dr. *Cukermann* Soma urak sem; némelyek talán a társaságot szégyelték, a melybe keveredtek; mások pedig talán óvatosságból óhajtottak homályban maradni, mert maguk is nevetségesnek tarthatták, hogy

ők a magyar nyelvből osztogatnak kitűnő bizonyítványt, holott egy mondatot sem tudnak tiszta magyarsággal elmondani.

Nekem azonban nincs okom nevémet rejtegetni, ha nem is hivatkozhatom egy légió aláíróra, hanem csak néhány intelligens és elfogulatlan zsidó hitközségi tagra; sőt fentebbi állításaimért nemcsak nevémmel vállalom felelősséget, hanem azon esetre, ha dr. Elzász Bernát urral hivatott férfiak, mint például Zolnay Károly, Dósa Elek, Pólya Ferenc urak, a szentesi gimnáziumnak magyar nyelvre képesített tanárai, vagy pedig a helyi sajtó kiválóbb munkásai: Petrovics Soma lelkész és Sima Ferenc szerkesztő ur egy felőrai társalgás után írásban kiállítják, hogy dr. Elzász ur tisztán és helyesen beszél magyarul, hajlandó vagyok bármily penálét fizetni és bármily penitenciát kiállani.

Dr. Kardos Albert,

a magyar nyelv és irodalom okleveles tanára.

Évi jelentése

Fekete Márton főigazgatónak a körös—tisz—marosi ármentesítő és belvizeszabályozó társulat állapotáról az 1888. évi őszi közgyűléstől f. évi szeptember hó végéig.

(Folytatás.)

II. Mederrendezések. Hullámtéri normál szélességek megállapítása és az árvízlefolyási akadályok megszüntetése.

A múlt évi nagy árvíz és annak a Tiszavölgy némely vidékére bekövetkezett káros hatása; továbbá az ezen árvíz ellen kifejtett óriási küzdelem, nemcsak a szabályozás által közvetlen érdekelteknek, hanem a magas kormányának és a szakköröknek figyelmét is ujjal a szabályozás felé fordítván: a volt közm. és közl. ministerium az érdekelt vidékek képviselőivel együttesen eljárt műszaki közegei által megállapította a létező hibákat és hiányokat s az így szerzett tanulmányok alapján elkészítette a Tiszaszabályozásnak jövő programját; a Tiszavölgyének árvédelméről pedig külön törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé. Ezen törvényjavaslat, a ministeriumban bekövetkezett változások, illetve a vízügyeknek a földművelésügyi ministeriumhoz történt beosztása következtében, az új minister által visszavetett ugyan; de a múlt évben megejtett műszaki tanulmányoknak annyi gyakorlati eredményük már eddig is lőn, hogy a védtöltések mentén létező folyómedrek rendbehozatala, nemkülönben a hullámterek rendezése, az eddiginél minden valószínűség szerint nagyobb eréllyel fog munkába vétetni. A Körösök-nél a Békés városa felett levő vashalmi kanyar átmetésének elkészítése már a jelen évben foganatba vétetett; a Gyoma község melletti átmetések kiképezése a lefolyt évben szintén oly munkaerővel eszközöltetett, hogy ennek következtében a szomszédos folyókanyarok véglegesen elzárhatók és az átmetéssel párhuzamos védtöltések kiépíthetők lettek. A Szarvas alatti 18^a számú körösi átmetés kibővítése szintén munkába vétetett; a jövő év munkaprogramjába pedig a Szent-András és Öcsöd községek közt levő 13. és 15. számú átmetéseknek mederszerű kiképzése felvétel. Sajnos, hogy az Öcsödnél alul levő átmetések kiépítése és ezzel a hármas Körös medrének teljes rendezése még aligha fog a legközelebbi években foganatosíthatni; mert így attól tarthatunk, hogy a felsőkörösi átmetések segélyével gyorsan levonuló körösi áradások a hármas Körös alsó szakaszában fognak vízszin emelkedést előidézni.

A Tisza folyót illetőleg felállított mederrendezési program szerint mindenképp előt a csongrád-titeli szakasz mederviszonyainak javítása fog munkába vétetni. Társulatunk tisztai töltésvonala mentén, a mártélyi kanyarnál egy új átvágás létesítése, továbbá a ludvári 88. és a nagyfai 89. számú átmetések kibővítése vétetett ez évben munkába, illetve folytatott; továbbá a 85^{II}. és 85^{III}. szegvári, ugyszintén a 87. dóci átvágások kiképezése a legközelebbi jövőre kilátásba helyeztetett.

A Maros folyó apátfalvi szakaszán a múlt évi árvíz több helyen olynemű partszakadásokat idézván elő, a melyek az Apátfalva község által kiépített és fentartott, de társulatunk felügyelete alatt álló marosi védtöltést veszélyeztették: ezen baj orvoslása

céljából az említett község partvédművek, illetve iszapfogó sarkantyúk létesítésére köteleztetett, a melynek költségeihez az e részben hozott hatósági határozat alapján, társulatunknak is, mint érdekelt félnek, szintén hozzá kell járulnia. Ezen partvédműveknek már a jelen évben meg volt azon kedvező hatása, hogy nemcsak a további partszakadásokat megakadályozták; de a Maros medrének védtöltéseink felőli oldalában tetemes iszaplerakódásokat is idéztek elő.

A mi az árvizek szabad lefolyásának biztosítására szolgáló hullámtér normál szélessége megállapítását, tovább a hullámtéri művelési módok meghatározását s a hullámtérben levő vízlefolyási akadályok megszüntetését illeti, ezek a Tisza és Körös folyókra nézve a jelen év folyamán foganatba vétettek és társulatunkra valószínűleg újabb terheket fognak rónni. Már eddig is azon kötelezettségben vagyunk, hogy a kettős és a hármas Körösök hullámtereiben maradt és úgy az árvizek, mint a jégzajlások lefolyását akadályozó régi, elhagyott töltéseknek legnagyobb részét le kell hordatnunk. Ezen munka foganatosítása el is lőn rendelve s a jelen év folyamán lehetőleg végre is hajtatik, és pedig oly módozattal, hogy a Békés és K.-Tarcza között levő hullámtéri gátak elhordandó földanyaga egyidejűleg az ottani védtöltésünk magasztására fog felhasználtatni.

(Folytatás következik.)

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1889. évi október 23-án és folytatva tartandó rendes közgyűlésén elintézendő ügyek

tárgysorozata.

1. Alispáni negyedéves jelentés.
2. A közigazgatási bizottság jelentése az 1889. év első feléről.
3. Wekerle Sándor pénzügyminiszter leirata, melyben a trvh. bizottság üdvözlő feliratáért köszönetét nyilvánítja.
4. Vidovich Bertalan halála folytán megüresedett útibiztosi állás betöltése, esetleg újra szervezése iránti intézkedés.
5. A községi és körjegyzői nyugdíjválasztmány elnökeinek jelentése a nyugdíjintézet megalakulásáról.
6. Az állandó választmány a trvh. bizottság legtöbb adót fizető tagjainak az 1890. évre megállapított névjegyzékét bemutatja.
7. Az 1889. év végével kilépő trvh. biz. tagok és néhai Deák Rókus csongrádi biz. tag helyének betöltése iránt intézkedés.
8. Közig. biz. jelentése, a melynek kapcsán a a földi töltés 84. sz. átvágásától a földi révig terjedő szakaszának a csongrád-sóvényházi árment. és belvizeszab. társulat tulajdonába való átengedése iránt a nevezett társulat miniszteri biztossával kötött egyezséget jóváhagyás végett bemutatja.
9. Alispáni jelentés a járási főszolgabírók által a kihágási pénzbüntetésekéről vezetett naplónak felülvizsgálása tárgyában.
10. A m. központi árvászek előterjesztése Molecz Károly egyetemi joghallgatótól a Kárász-féle alaphól élvezett ösztöndíj elvonása iránt.
11. A m. igazoló választmánynak az 1890. évre újraalakítása.
12. Az 1886. évi XXII. t. c. 142. §-a értelmében a megyebeli községek számadásainak megvizsgálására egybehívandó községi számvizsgáló gyűlések elnökeinek megválasztása az 1890. évre.
13. A m. közigazgatási árva- és gyámhatósági költségeknek fedezéséről szóló 1890. évi költségelőirányzat tárgyalása és ezzel kapcsolatban a szükségleti bizottság újraalakítása az 1890. évre.
14. A m. szükségleti bizottság jelentése a tűzifa szükséglet beszerzése tárgyában.
15. Ugyanannak előterjesztése a tűzifakészlet berakása és felvágása iránt Kárász Lajossal kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
16. Belügyminiszteri körrendelet a megyei eb-tartási szabályrendelet módosítása tárgyában.
17. Ugyanannak körrendelete a trvhok gyertya szükségleteinek hazai gyáráktól leendő beszerzése iránt.
18. Ugyanannak rendelete Csörgő Sándor árvaszéki iktató segélyezésére hozott határozat felülvizsgálása tárgyában.
19. Ugyanannak rendelete néhai Vidovich Bertalan volt m. utibiztos özvegyét megillető halálozási évnegyedi illetmény utalványozása tárgyában.
20. Ugyanannak rendelete a trvh. 1887. évi házipénztári számadásainak felülvizsgálása alkalmából keletkezett észrevételek megszüntetése iránt.
21. Ugyanannak rendelete a m. szegényalapí pénztáráról 1888. évben vezetett számadás jóváhagyása tárgyában.

22. Ugyanannak rendelete a m. községi és körjegyzői nyugdíjalap pénztárról 1888. évben vezetett számadás felülvizsgálása tárgyában.

23. Ugyanannak rendelete a m. kórházalappénztárról 1888. évben vezetett számadás felülvizsgálása tárgyában.

24. Ugyanannak rendelete a Mindszent községben 1888. évi szept. 5-én megejtett tisztújításra vonatkozó, Hubacsek Pál mindszenti lakos által megfélebbezett törvénhi határozat jóváhagyása iránt.

25. A kereskedelemügyi minisztérium rendelete a Szentestől Szegvár és Mindszent községek érintésével Hód-M.-Vásárhelyig tervezett vicinális vasútvonalra vonatkozó előmunkálati engedély megadása tárgyában.

26. Ugyanannak rendelete a szentes böldi kongó ut és a böldi ártéri hidvám pénztárról szerkesztett 1888. évi számadások felülv. tárgyában.

27. Ugyanannak rendelete, melylyel a Dorosma, Szegvár, Mágocs és Csany községek hetivásárainak idegen iparosok által látogatása tárgyában alkotott m. szabályrendelet jóváhagyását tudatja.

28. A vallás és közokt. minisztérium rendelete néh. Bohácsi János csongrádi tanító özvegyének nyugdíjazása iránt hozott törvényhatósági határozat feloldása tárgyában.

29. Fekete N. János és társai m. utkaparók kérelme természetbeni lakásukért levont 60 frt mérseklése, illetőleg fizetésük felemése iránt.

30. Az erdélyi magyar közm. egyesület kérelme az egyesület javára m. pótdó megfizetése iránt.

31. Kisküküllő m. körirata, melyben az erdélyi magyar közm. egyesület támogatására saját hazafias példája alapján a társörvényhatóságokat felhívja.

32. Pest-Pilis-Solt-Kiskun m. alispánjának átirata, melylyel a m. területén szoptatás és dajkálásra elhelyezett csecsemők és kisdetek gondozása iránt alkotott szabályrendeletet megküldi.

33. Dr. Schvartz Jakab mindszenti gyakorló orvos, oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

34. Felgyő község megszüntetése, illetőleg Csany községhez csatolása iránti alispáni előterjesztés.

35. A sándorfalvi körorvosi kerület újra szervezése.

36. Szentes város képviselőtestületének a vasúti állomáshoz vezető műút építési költségei fedezésére 22,000 frt kölcsön felvétele iránt hozott határozata.

37. Szentes város tanácsának felterjesztése, melylyel a szentesi 9000 sz. tjkvben bejegyzett üres háztelek eladása iránt kötött szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

38. Ugyanannak felterjesztése a polgári leányiskola céljaira megvásárolt Mácsai-féle házra vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

39. Szentes város szervezési szabályrendeletének módosítása iránt hozott közgyűlési határozat jóváhagyása.

40. Bagi Ferenc és társai mindszenti lakosoknak kérvénye Tömörkény pusztának Mindszent községtől való elszakítása s önálló községgé alakítása iránt.

41. Dósa János és társai csongrádi lakosok felebbezése a városi képviselőválasztók névjegyzékének egybeállítására tárgyában hozott határozata ellen.

42. Hegyi Antal csongrádi plébános felebbezése a harangozó alkalmazása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat ellen.

43. Hacker József regálebérletnek felebbezése Csany község képviselőtestülete által a régi község-házban levő korcsma megszüntetése iránt hozott határozat ellen.

44. Mindszent község képviselőtestülete Szobotka Gusztáv ügyvéd díjazása iránt hozott határozatait felülv. iránt beterjeszti.

45. Mindszent és Szegvár községek előjárásai a községek határában kijelölt szabad kikötő és az annak mentén megjelölt rakhelyek használatáért fizetendő díjak megállapítása tárgyában hozott szabályrendeleteiket jóváhagyás végett bemutatják.

46. Farkas Antal felebbezése a dorosmai közbirtokosságnak a közlegelők felhasználása iránt hozott határozata ellen.

47. Dorosma város közönségének felterjesztése a város tulajdonát képező erdőknek államosítása iránt kötött egyezmény jóváhagyása tárgyában.

48. Ügyészi előterjesztés Sövényháza község szervezési szabályrendeletének felülv. tárgyában.

49. Tápe község kérvénye a kéményseprési iparról alkotott vármegyei szabályrendelet módosítása iránt.

50. Ugyanannak kérvénye az árvízszújtotta községi lakosoknak vetőmaggal ellátása céljából az 1887. évben engedélyezett 6000 frt államkölcsön visszafizetésére nézve időhaladék kieszközölése iránt.

51—62. Csongrád város, Csany, Mágocs, Derekegyháza, Szegvár, Fábán-Sebestyén, Teés, Algyő, Horgos, Sándorfalva, Sövényháza és Tápe községek 1890. évi költségvetési előirányzata.

63. Csongrád város 1870—73. évi közpénztári számadásai felülv. ügyében kelt belügymin. rendelet alapján teljesített vizsgálatról szóló számvevői jelentés.

64—66. Ugyanannak 1879., 1880. és 1881. évi árvízvédelmi számadásai felülv. alkalmából keletkezett megyei határozatok végrehajtása tárgyában főszolgabírói jelentések.

67. Lászlóffy László volt árvaptnok Csongrád város gyámpénztári számadásai felülv. folytán keletkezett m. határozatok módosítása végett a neheztelt számadási tételekre nézve újabb vizsgálatot kér.

68. Lipovszky Andor közgyám Csongrád város 1883—87. évi gyámpénztári számadásai felülv. alkalmából keletkezett m. határozatokban foglalt marasztalások megszüntetése végett vizsg. elrendelését kéri.

69—70. Csany község 1886. évi közpénztári és leltári számadásai.

71—73. Kistelek község 1885. évi terméki és leltári, 1886. évi segélyalapi és közpénztári számadásai.

74—76. Mindszent község 1887. évi adópénztári, leltári és szegényalapi számadásai.

77. Ugyanannak 1888. évi gyámpénztári számadásai felülv. alkalmából keletkezett m. határozat végrehajtása tárgyában a községi előjáróság által beterjesztett jelentés.

78—81. Szegvár község 1887. évi szegényalapi, közpénztári, leltári és párbérpénztári számadásai.

82—84. Fábán-Sebestyén község 1887. évi leltári és 1888. évi közpénztári és leltári számadásai.

85—88. Teés község 1887. és 1888. évi közpénztári és leltári számadásai.

89—94. Mágocs község 1885., 86. és 87. évi leltári, közpénztári, szegény- s betegápolási és terméki számadásai.

95—96. Derekegyház község 1888. évi közpénztári és leltári számadásai.

97. Dorosma város 1886. évi közpénztári számadása.

98—103. Tápe község 1886. és 1887. évi terméki leltári és közpénztári számadásai.

104. Algyő község 1887. évi leltári számadása.

105—108. Horgos község 1886. és 1887. évi leltári és szegényalap-pénztári számadásai.

109. Számonkérőszék jegyzőkönyve. Szentes, 1889. október 11.

Stammer Sándor,
alispán.

Helyi és megyei hírek.

— **Zsilinszky Mihály**, megyénk főispánja f. hó 14-én Horgoson volt templomszentelési ünnepélyen. A főispán kíséretében ott voltak *Léay* Ferenc tanfelügyelő, *Szalay* Miklós főszolgabíró és *Mócs* Zsigmond, a „Szegedi Híradó” szerkesztője. A főispánt Horgoson nagy ünnepélyességgel fogadták s a hatóság és testületek küldöttségei tisztelegtek nála. A templomszentelési ünnepély után a főispán Bpestre utazott.

— **A regále** bérlete tárgyában *Sarkadi* polgármester és *Onodi* főjegyző f. hó 13-án Szegeden voltak s a pénzügyigazgatóságnál jegyzőkönyvbe vették Szentes város határozatát.

— **Megegyék közmunkája.** A jövő évre szóló költségvetés szerint megyénk közmunkája a következő számadatokat tünteti fel: Van a *csongrádi* járásban, melyhez Csongrádon kívül Csany, Felgyő, Fehértó, Kistelek és Felső-Pusztaszer községek is tartoznak, 8188 ígas és 14,776 kézi napszám, mely készpénzben 12,051 frtot tesz ki; — *Szentesen* van 9232 ígas és 23,025 kézi napszám, mely 16,132 frtot tesz ki; — a *tiszáninneni* járásban, melyhez Algyő, Dorosma, Horgos, Kis-Horgos, Öttömös, Sándorfalva, Sövényháza és Tápe községek tartoznak, van 10,968 ígas és 23,760 kézi napszám, mely 17,730 frtot tesz ki; — a *tiszántúli* járásban, melyhez Mindszent, Szegvári Mágocs, Derekegyháza, Fábán-Sebestyén és Teés községek tartoznak, van 9654 ígas és 15,732 kézi napszám, 13,533 frt váltságdíjjal, s így a megyei közmunkaváltság pénztárának évi bevétele kirovásból 59,448 frt. Van még hátralékból előirányozva 5000 frt, elegyesekből 1700 frt, s így a jövő évi előirányzat 67,049 frt. — A múlt évben 66,852 frt volt megyénk közmunkaváltsága.

— **Adóbehajtás.** A szegedi pénzügyigazgatóság egyik fogalmazója: *Mátyás* Dénes idős jelenleg városunkban, hogy az adóhátralékosok lajstromát betekintse s ellenők a végrehajtást forciozozza. Aki tehát kerülni óhajtja a zaklatásokat, fizesse le adóhátralékát.

— **Változás a postánál.** A helybeli m. kir. postahivatal kezelő személyzetében a napokon változás történt. A postaigazgatóság ugyanis *Soós* László helyére, ki betegsége miatt szabadságoltatott, *Spitzer* Zsigmond gyakornokot helyezte át Mezőtúrról. Spitzer a posta- és táviró tanfolyamot sikerrel végezte s ügybuzgalma által felettes hatóságának elismerését már eddig is kiérdemelte.

— **Jótekonycélu táncmulatság.** Holnap, folyó hó 19-én fogja megtartani a szentesi izr. ifjuság a helybeli szegény sorsu iskolás gyermekek

segélyezésére rendezendő táncmulatságát, melyet a község a jótekonycélu cél iránti tekintetből mindig a legnagyobb pártolásban szokott részesíteni. S az ifjuság méltán meg is érdemli; mert minden lehető elkövet, hogy a jelenlévők a lehető legjobban mulassanak. Mint halljuk, vidékről is számosan készülődnek e bálra.

— **Táncvigalom.** A szentesi II. 48-as népkör f. évi november hó 3-án a Kass-féle szálloda nagytermében táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenkint 60 kr. lesz, s a tiszta jövedelem a kör könyvtára javára fog fordíthatni. — A meghívók a napokban fognak szétküldetni.

— **Tűz.** Vecseri János békényi földjén f. hó 16-án tűz ütött ki, mely egy kazal takarmányt hamvasztott el. A szomszédok észrevették ugyan a tűz kiütését s még idejekorán elejét is vetették volna, azonban látva a tűzbiztosítási táblát kifüggesztve, még csak kísérletet sem tettek; azonban nagyon csalódtak, mert ki volt ugyan függesztve a tábla; de a biztosítás már régebben lejárt, s így a kár, mely Vecserinek meg nem térül, 150 frtra tehető. A tűz oka ismeretlen.

— **Csongrádról** írja levelezőnk, hogy a keresztény gőzmalom részvénytársaság f. hó 13-án tartá meg tisztújító közgyűlését. Igazgató lett Nagypál Imre, könyvelő Vorák István, pénztárnok Hatvani György. — A részvényesek szeretnék volna az igazgatói állásra Eszes Mátyást megnevezni; de ő — tulajdonságos elfoglaltsága miatt — nem volt hajlandó elfogadni a megiszteltetést.

— **Titokzatos halál.** F. hó 16-án egyébről sem beszéltek a kísériben, mint az öreg Varga József esetéről. A nevezett nap reggelén ugyanis a 73 éves Varga Józsefet IV. t. 553. szám alatti lakásán halva találták ágyában. Némelyek szerint az öreg meggyilkolták, mások szerint pedig agyonütötték. Egyik hír sem igaz; mert mint a boncolás kiderítette, az öreg halálát a kemence kigőzölése okozta.

— **Vérengzés Mindszenten.** Véres eset történt f. hó 16-án Mindszenten, melyről tudósítónk a következőket írja: Mindszenten tizenöt szegedi kubikos korcsmai mulatság közben megtámadta a községi rendőröket, mire dula-kodás támadt köztük. A rendőrök segítségére hívott Deszpot István csendőr távozásra szólította fel s munkásokat, ezek azonban a csendőr szavaira fenyegetéssel válaszoltak. A verekedők a korcsmából csakhamar az utcára kerültek, hol a munkások Apró Antal kisbíró fegyverét elvették s löni akartak vele, de a csendőr ebben megakadályozta őket. Ekkor egy Szélpál István nevű munkás e szavakkal: „most meghalsz!” a csendőrről rohant. Deszpot csendőr ekkor kirántotta kardját, mibe a dühöngő munkás úgy beleszaladt, hogy mellkasát egészen átdöfte. A verekedőket elfogták. Zsifkovics hadbíró és Temesváry vizsgálóbíró a helyszínen vizsgálatot tartottak.

— **A budapesti állami közép-ipariskola.** Az építő iparosok téli tanfolyama az állami közép-ipariskolában f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitni. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november hó elejétől március végéig tart; e tanfolyam a télen szünetelő építő iparosok, u. m. kőművesek, ácsok és kőfaragók rendszeres szakképzését s annak sikeres bevégezése után jogérvényes kőművesmesteri bizonyítványt nyerne. Tanulóknak főlvetetnek a 15-ik életévet betöltött azon kőműves-, ács- és kőfaragó-segédnek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A főlvetelre jelentkezők erkölcsi bizonyítvány, továbbá munkakönyvet, vagy ha alkalmazásban vannak, munkaadóiktól bizonyítványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. Ez utóbbi bizonyítványt csak akkor lehet hitelesnek tekinteni, ha azt az illetékes iparhatóság, vagy ipartestület hitelesítette. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám) október 15-től november 2-ig a köznapokon este 6 órától 12-ig, a vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 10 órától 12-ig tartanak. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 5 frt.

— **Az asszonyirtó.** A hatszoros rablógyilkos Gyömbér Pálnak f. hó 15-én reggel 9 órakor hirdették ki a kir. tábla által megerősített halálos ítéletet. Az asszonyirtó szurony közt kisték föl a bíróság elé. Gyömbér katonas magatartással fordult az elnök felé, aki a halálos ítéletet felolvasta. Csodálatos nyugodtsággal hallgatta végig az ítéletet s még akkor sem volt rajta észrevehető semmi változás, mikor a halál szó elhangzott az elnök szájáról. Az elnök kérdésére, hogy megnyugszik-e az ítéletben, bizakodó hangon felelt: Nem, feljebb viszem. A tábla ítéletének érdekes része az, hogy elveti a védelem által tett semmisségi panaszt, melyben a védő azt kérte, hogy a gyilkos megfigyelés végett szállíttassék fel az országos tébolydába. Semmi ok sem forog fenn erre, az asszonyirtó teljesen ép elmével rendelkezik. A tábla a védelem által felsorolt enyhítő körülményeket sem akceptálta, sőt súlyosító körülményekkel töltötte meg a halálos ítéletet. A gyilkos, mikor visszakísérték cellájába, az örök közül visszafordult s odaszólt a bírálókhoz: „Az Isten áldja meg magukat!”

Hazánk és a főváros.

— **Az 1890-iki állami költségvetés.** Wekerle Sándor pénzügyminiszter a képviselőház október 15-iki ülésén nyújtotta be a jövő évi költségvetést, a pénzügyi helyzetre vonatkozó terjedelmes előterjesztés mellett. A pénzügyminiszter beszéde egy óránál tovább tartott. A kormánypárt zajos helyeslésekkel kísérte e beszédet, s az ellenzék is jól fogadta azt, amennyiben deficitet csak 504 ezer forintot számít a jövő évre a miniszter, tehát még csak fél milliót sem. A költségvetés fő eredménye a következő:

Összes bevétel: 355.259,247 frt; kiadás: 355 millió 663,646 frt. Hiány 404,399 frt. A rendes bevételek összege 348.134,920 frt, a rendes kiadásoké 330.824,256 frt; tehát a rendes kezelésnél még 17.310,664 frt fölösleg volna.

Az 1888-iki zárszámadások szerint az összes kiadás 362.043,336 frt volt, a bevétel 337.939,845. A hiány tehát a múlt esztendőben 24.103,492 frt.

— **A temesvári lottóügyről** melynek vizsgálata sehogys akar véget érni, azt írják Temesvárról, hogy a vizsgálóbíró most Farkas fényképeivel próbál szerencsét. A fényképeket elküldötte a bécsi lottókönyvtár pénztári hivatalának, ha vajjon nem ismerik-e fel azt az egyént, ki a nyeremény egyik felét felvette. Farkas ugyanis azt állítja, hogy neki társai voltak s azoknál van a hiányzó negyedmillió. A vizsgálóbíró most ilyen uton akarja kideríteni, hogy Farkas állítása nem igaz.

Különfélék.

— **A király és a baka.** A B. H. írja: Valahányszor a király Gödöllőn jár, rendszeresen fölujulnak a királyadomák, melyeknek a gödöllőiek mindig bővíben vannak. Így például a minap beszéltek ezt a történetet: Az 1885. év őszén Rákos mellett nagy rókadadás volt, melyen részt vett a király is. A vadászat befejeztével az egész udvar visszatért a gödöllői kastélyba. Az utat megrövidítendő, a király egy közeli s a hadsereg tulajdonát képező raktár felé lovagolt. A raktár udvarának kapujánál egy jóképű bakancsos gyerek nekiszegezte a királynak szuronyát s mordul ráírvált: „Vissza!” „Csak keresztül akarok lovagolni”, mondá a király, a ki azonnal észrevette, hogy a bakancsos őt nem ismerte meg vadászöltözete miatt. „Ide cibelnék bejönni nem szabad”, felelt az ő és nem mozdult a kapuból. A király kénytelen volt visszatérni s jó nagy körutat tett, míg a vadásztársaságát elérte. Másnap ugyanazt a katonát az ezredese elé rendelték, aki még a rendesnél is haragosabb dörögéssel rángatta a bajuszát s rákiáltott, a bakára: „Tegnap szuronyos puskával elállta az utját a királynak! Hogy ez többé meg ne történhessék, kinevezem káplárnak és mártól fogva többé őrt állani nem fog!” — „Ezredes ur...” dadogta a megrökönyödött katona. — „Hallgasson! És hogy jövőre a mi legfőbb hadurunkat ismerje, a mint az minden jó katonának kötelessége, elküldte magának ő fősége az ő hiven talált arcképét és pedig mindjárt tíz példányban.” — S ezzel az ezredes átadott a boldog bakának tíz gyönyörű új ezüstforintost. „Máskor is pontosan teljesítse kötelességét. Jobbra át! Mars!”

— **A harisnyakötők.** Az orvosi tudomány a női fűzők és hamis hajfűzők ellen indított háború után most a harisnyakötőkre veti szemét. Azt állítják, hogy az a folytonos nyomás, melyet a harisnyakötés a lábra gyakorol, nemcsak a vérkeringést nehezíti meg, hanem oka a gyakori görcsöknek és lábfejásnak. Főleg a fejlődésben levő testre nézve nagyon ártalmas a harisnyakötés. Teschen mellett Rasselben egy asszonyt temettek el, a ki gyapjú harisnya által okozott vérmérgezésben halt meg. Az asszonynak könnyű sebe volt térde alatt s azt be se kötve, vörös harisnyát húzott rá. Csak midőn lába feldagadt, hivatott orvost, de akkor már késő volt. Az asszony nagy fájdalmak között halt meg.

Szerkesztői üzenet.

L. B. Csongrád. A kidolgozás gyenge; de a história oly érdekes, hogy kisimítjuk és közölni fogjuk a „Rémkorszakból” címűt. A másikat absolute nem használhatjuk, így áll a dolog a nyáron beküldöttel is.

Vasuti menetrend.

(Puszt-Tenyő — Kun-Szent-Márton — Szentes között.)

Ervényes 1889. június 1-től.

Szentes — Szolnok.

Szentes indul	5 ó. 36 p. éjjel	12 ó. 03 p. d. u.
Töke érkezik	6 ó. 13 p. éjjel	12 ó. 40 p. d. u.
Kszt.-Márton	6 ó. 58 p. d. e.	1 ó. 20 p. d. u.
P.-Homok	7 ó. 37 p. d. e.	1 ó. 52 p. d. u.
T.-Földvár	8 ó. 05 p. d. e.	2 ó. 17 p. d. u.
Martfű	8 ó. 23 p. d. e.	2 ó. 37 p. d. u.
Kengyel	9 ó. 04 p. d. e.	3 ó. 12 p. d. u.
P.-Tenyő	9 ó. 31 p. d. e.	3 ó. 31 p. d. u.
Szajol	9 ó. 52 p. d. e.	3 ó. 51 p. d. u.
Szolnok	10 ó. 30 p. d. e.	4 ó. 55 p. d. u.
Budapestre érkezik	1 ó. 55 p. d. u.	8 ó. 15 p. éjjel.

Szolnok — Szentes.

B.-pestről indul	9 ó. 30 p. éjjel	8 ó. 20 p. d. e.
Szolnok	3 ó. 26 p. éjjel	11 ó. 50 p. d. e.
Szajol érkezik	3 ó. 55 p. éjjel	12 ó. 22 p. d. u.
P.-Tenyő	4 ó. 31 p. éjjel	12 ó. 44 p. d. u.
Kengyel	4 ó. 59 p. éjjel	1 ó. 12 p. d. u.
Martfű	5 ó. 30 p. éjjel	1 ó. 40 p. d. u.
T.-Földvár	6 ó. 02 p. d. e.	2 ó. 12 p. d. u.
Homok	6 ó. 15 p. d. e.	2 ó. 24 p. d. u.
Kszt.-Márton	7 ó. 30 p. d. e.	3 ó. 06 p. d. u.
Töke	8 ó. — p. d. e.	3 ó. 36 p. d. u.
Szentes	8 ó. 34 p. d. e.	4 ó. 11 p. d. u.

A csongrád — félegyházi h. é. vasut menetrendje.

Ervényes 1888. szept. 16-ától.

Szeged — Csongrád.

Szegedről indul	11 óra 9 perc de., 2 óra 18 perc du.
Félegyházáról	12 óra 15 perc és 5 óra 40 perc du.
K.-K.-Szallásról	12 óra 48 perc du., 6 óra 12 p. este.
Csongrádra érkezik	1 óra 11 perc du., 7 óra 03 p. este.

Csongrád — Szeged.

Csongrádról indul	9 óra délelőtt, 2 óra 15 perc du.
Kiskun-Szállásról	9 óra 52 perc de.; 3 óra 1 perc du.
Félegyházáról	10 óra 29 perc de., 3 óra 36 perc du.
Szegedre érkezik	1 óra 05 perc és 4 óra 59 perc du.

Félegyházáról Budapest felé indul:

Gyorsvonat	11 óra 50 perc de. Személyvonat 4 óra 18 perc du
Omnibuszvonat	7 óra 18 perc délelőtt.

Gőzhajózási menetrend.

A felső Tiszán Szeged és Szolnok között.

(Ervényes 1889. mártius 26-tól további intézkedésig.)

Főfelé.

Szegedről Szolnokra: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor. Szentesről Szolnokra: vasárnap és szerdán délelőtt 10 óra előtt nem.

Lefelé.

Szolnokról Szegedre: kedden és pénteken reggel 5 órakor. Szentesről Szegedre: kedden és pénteken délelőtt 10 óra előtt nem.

A csongrádi ügynökség felhagyatván, oda csak bérmentesített szállományok vetnek fel, s az állomás, úgy, mint eddig, a hajók által érintetni fog.

176—889. sz.

Haszonbéri hirdetmény.

Gróf Károlyi Sándor ur ő nagyméltósága **terehalmi birtokából 400 hold** (holdját 1100 nsz. ölével számítva) ki-

tűnő minőségű **kaszáló és legelő** jövő 1890. évi április 1-től egy vagy több évre **haszonbérbe kiadó.** — Bővebb felvilágosítással az uradalmi pénztárnok **Kis-Királyságon**, u. p. **Bánfalva** — szolgál.

P É N Z T

sorsjegyek, értékpapírokra, bank-, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvények, részletvekre, arany és ezüst pénzneműekre bármily összegig olcsón ad

L Ö R Y J.

10—10 banküzlete

Bpest, IV., hatvani-u. 17.

Óvjuk lovainkat nedvesség és hideg ellen!

Első legnagyobb lótakaró-gyár

főraktárában kaphatók igen jól kidolgozott tartós, nehéz, masszív lótakarók a következő mesés olcsó árakon:

Elsőrendű lótakarók

mintegy 190 cm. hosszú, 130 cm. széles, szürke alappal és élénk színű csikkokkal, vastag és meleg, darabja csak **1 frt 80 kr.**

Ugyanaz 2 méter hosszú, 1 és fél méter széles, dbja csak **2 frt 80 kr.**

Elegáns kénsárga, vagy szürke **fiakker-pokrócok**

4-szeres, fekete-vörös vagy kék-vörös csikkal, mintegy 2 méter hosszú s 1 és fél méter széles, darabja csak **2 frt 80 kr.**

Pompás sárga urasági **dupla pokróczok,**

melyek pompás szőnyegül is használhatók, darabja csak **3 frt 80 kr.**

Több száz elismerő irat: „Szíveskedjék a századnak mielőbb ismét 10 db. kénsárga takarót 280 frtjával küldeni. Ferenc József császár 4. sz. uhl.-ezr. I. százada.

Szétküldés minden irányban, postán, vasuton, hajón, utánvet, vagy az összeg előleges beküldése mellett. — Cím:

EDMUND RAUSCHER

lőtakarók gyári raktára BÉCS, Weissgarber No. 127.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a *serdülő leánykának* is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az *atyák, anyák és nagyanyák* is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. A „**Hölgyek Lapja**” című mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. A „Képes Családi Lapok” *képei* a legelső művészek ecsetjének köszönnek létüket. A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyekszik nyújtani, s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár **11 évi fenállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap sem volt képes elérni.** Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető **regény-melléklet** van csatolva, mely évenként 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok,” „Hölgyek Lapja” című divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapesten, V., Nagy korona-utca 20. szám.

A „Képes Családi Lapok” heti lapból *mutatvány-számokat ingyen és bérmentve* küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak. Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk!

A „Képes Családi Lapok”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, V., Nagy korona-utca 20. szám.

Szentes, 1889. Nyomatott Sima Ferencz gyorssajtóján.